

Sygn. akt I UK 366/10

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lutego 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (przewodniczący)

SSN Romualda Spyt

SSA Krzysztof Staryk (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania A. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

o prawo do emerytury,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 4 lutego 2011 r.,

skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 22 czerwca 2010 r.,

umorzyć postępowanie kasacyjne.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 22 czerwca 2010 r. oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 2 września 2009 r., mocą którego przyznano A. J. prawo do emerytury od lutego 2009r. - na podstawie art. 32 w związku z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że ubezpieczony udowodnił ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach i podzielając pogląd prawny wyrażony w orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia 6.04.2006 r. (sygn. akt III UK 5/06 – OSNP 7/8 z 2007 r. poz. 108), zgodnie z którym okres zasadniczej służby wojskowej, do której pracownik został powołany w czasie wykonywania pracy w warunkach szczególnych, podlega

doliczeniu do okresów pracy w szczególnych warunkach, uznał, że spełnił on wszystkie warunki przyznania emerytury.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 22.06.2010 r. wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zaskarżając w całości ten wyrok. Jako podstawę skargi wskazał naruszenie prawa materialnego przez naruszenie art. 32 ust. 3 ustawy o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17.12.1998 r. (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. nr 39 poz. 353 ze zm.) w związku z art. 184 tej ustawy oraz art. 120 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2004 r. nr 241 poz. 2416) poprzez niesłuszne przyjęcie, że okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie wykonywania pracy w warunkach szczególnych wlicza się do okresu pracy w warunkach szczególnych, co daje prawo do wcześniejszej emerytury. Podnosząc powyższy zarzut, pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w całości i poprzedzającego do wyroku Sądu Okręgowego z dnia 2 września 2009 r. i oddalenie odwołania oraz przyznanie kosztów zastępstwa procesowego za wszystkie instancje według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skargi pozwany wskazał, że interpretacja dotycząca wliczenia okresu służby wojskowej do okresu pracy w szczególnych warunkach odwołuje się do treści art. 125 ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP (a właściwie art. 120 ust. 1 po zmianach legislacyjnych), który brzmi następująco: pracownikowi, który w ciągu trzydziestu dni od dnia zwolnienia z czynnej służby wojskowej podjął pracę u pracodawcy, u którego był zatrudniony w dniu powołania do tej służby, czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia u tego pracodawcy w zakresie wszystkich uprawnień wynikających ze stosunku pracy."

Zdaniem skarżącego, czym innym są jednak uprawnienia wynikające z prawa pracy (dodatek stażowy, nagroda jubileuszowa), a czym innym uprawnienia (na przykład do wcześniejszej emerytury) wynikające z prawa ubezpieczeń społecznych. Okres służby wojskowej jest traktowany jako okres składkowy, co jest dla wszystkich oczywiste. Wykładnia tego przepisu, iż art. 120 ust. 1 stanowi swego rodzaju klauzulę generalną i okres służby wojskowej (przy zachowaniu warunków

wymienionych w tym przepisie) jest dla celów ubezpieczeń społecznych równoważny z pracą, z której pracownik został powołany do służby wojskowej, chociażby łączyły się z tym przywileje, dotyczące obniżenia wieku emerytalnego, nie jest przekonująca. Należy bowiem zwrócić uwagę, że przy takim ujęciu interpretacyjnym okres służby wojskowej może być zaliczany nie tylko do pracy w warunkach szczególnych, ale również do innych specyficznych rodzajów zatrudnienia, z którymi łączą się przywileje emerytalne, jak na przykład praca górnicza, lub kolejarzy. Tak jednak nie jest, bowiem ustawodawca w przypadku emerytur górniczych wyraźnie odróżnia służbę wojskową wykonywaną w trakcie pracy górniczej od samej pracy górniczej W obowiązującym do dnia 31.12.2006 r. art. 38 ustawy o emeryturach i rentach z FUS okres służby wojskowej był uznawany za okres zaliczalny do pracy górniczej. Zatem okresami pracy, z którymi łączą się przywileje emerytalne mogą być zgodnie z ustawą emerytalną jedynie okresy faktycznego wykonywania tej pracy.

W piśmie procesowym z dnia 15.12.2010 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych cofnął skargę kasacyjną wobec śmierci ubezpieczonego A. J.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W wyniku nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego dokonanej ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2005 r. nr 13, poz. 98) kasacja została zastąpiona nadzwyczajnym środkiem odwoławczym określonym mianem skargi kasacyjnej. Dotychczasowy rozdział 1¹ działu V ("Środki odwoławcze") został uchylony, a skargę kasacyjną uregulowano w nowym, osobnym dziale Va. Skarga kasacyjna przysługuje od orzeczeń prawomocnych. Nie wywołuje ona skutku suspensywnego w postaci wstrzymania uprawomocnienia się zaskarżonego nią orzeczenia. Wprowadzenie przez ustawodawcę takiej konstrukcji skargi kasacyjnej wyklucza możliwość skutecznego cofnięcia pozwu w postępowaniu kasacyjnym.

W postanowieniu z dnia 17.10. 2008 r. w sprawie I CSK 552/07 (LEX nr 494147) Sąd Najwyższy zajął stanowisko, iż cofnięcie skargi kasacyjnej jest czynnością procesową nie podlegającą kontroli sądu i prowadzi do umorzenia

postępowania kasacyjnego. Kierując się treścią art. 398²¹ k.p.c. należy stwierdzić, że w sprawach cywilnych wobec braku szczególnej regulacji – do cofnięcia skargi kasacyjnej stosuje się odpowiednio art. 391 § 2 k.p.c., co oznacza, że w razie takiego cofnięcia Sąd Najwyższy obligatoryjnie umarza postępowanie kasacyjne i orzeka jak przy cofnięciu pozwu.

Wyjątek od tej zasady jest przewidziany w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych. W tych sprawach dopuszczalność cofnięcia apelacji określa treść art. 469 k.p.c. wraz - z odpowiednio stosowanym - art. 203 § 4 k.p.c. Stosownie do art. 469 k.p.c. - sąd uzna zawarcie ugody, cofnięcie pozwu, sprzeciwu lub środka odwoławczego oraz zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia za niedopuszczalne także wówczas, gdyby czynność ta naruszała słuszny interes pracownika lub ubezpieczonego.

W ocenie Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie nie występują okoliczności wymienione w tym przepisie.

Z tych względów Sąd Najwyższy, wobec cofnięcia skargi kasacyjnej przez organ rentowy, na podstawie art. 398²¹ k.p.c. umorzył postępowanie kasacyjne.